

Cuprins

ARGUMENTUM	5
PRIMA PARTE. ORATORIA ȘI CUVÂNTUL	7
CAPITOLUL I. ORATORIA - FORMĂ A ARTEI	9
1. Noțiunea de artă.....	9
2. Oratoria – arta de a vorbi.....	10
3. Oratorul și oratoria.....	12
4. Retorica și oratoria.....	14
4.1. Explicații și sensuri ale termenului de retorică	14
4.2. Definiții ale retoricii	16
CAPITOLUL II. CUVÂNTUL - ELEMENT ESENȚIAL ÎN ORATORIE.....	20
1. Primordialitatea cuvântului.....	20
2. Cuvântul – caracteristica omului.....	21
3. Cuvântul și retorica	24
4. Măsura și echilibru în cuvinte.....	25
5. Cuvântul și fapta	26
6. Tăcerea în... vorbire	27
7. Cine vorbește mai mult.....	33
PARTEA A DOUA. APARIȚIA ȘI DEZVOLTAREA ORATORIEI	37
CAPITOLUL III. ELEMENTE DE ORATORIE ÎN CARTEA SFÂNTĂ	39
1. Măreția și perenitatea Bibliei.....	39
2. Moise	40
2.1. Misiune.....	40
2.2. Potolirea nemulțumirilor poporului	41
2.3. Desemnarea căpeteniilor și judecătorilor	41
2.4. Cele 10 porunci	42
2.5. Chivotul legii	43
2.6. Cuvântări ale lui Moise	43
3. Solomon	44
3.1. Un rege înțelept.....	44

3.2. O judecată.....	45
3.3. Pilde.....	45
3.4. Proverbe.....	46
3.5. Cântarea Cântărilor.....	47
4. Iisus.....	48
4.1. Fiul – Domnului.....	48
4.2. Nașterea.....	49
4.3. Copilăria și tinerețea.....	50
4.4. Botezul.....	50
4.5. Parabole.....	51
4.6. Predica de pe Munte.....	53
4.7. Răzbunarea autorităților iudeice.....	55
CAPITOLUL IV. ELEMENTE DE ORATORIE ÎN OPERA LUI HOMER.....	56
1. Homer – poet și rapsod legendar grec.....	56
2. Războiul troian – fapt istoric.....	57
3. Prezentarea generală a epeilor.....	58
4. Exemplificări de oratorie.....	60
4.1. Solia greacă la Troia.....	60
4.2. Înțeleptul Nestor.....	62
4.3. Armele lui Ahile.....	63
4.4. Zeus – orator.....	67
4.5. Întoarcerea acasă a războinicilor greci.....	69
4.6. Peripețiile lui Odiseu (Ulise).....	69
CAPITOLUL V. ORATORIA ÎN GRECIA ANTICA.....	74
1. Primordialitatea grecilor.....	74
2. Contribuția lui Pitagora.....	76
2.1. Scurtă biografie.....	76
2.2. Idei din discursurile lui Pitagora.....	78
2.3. Legile lui Pitagora.....	79
3. Contribuția lui Antiphon din Ramnus.....	81
3.1. Antiphon – orator și profesor.....	81
3.2. Tetralogia a doua.....	82
4. Contribuția lui Corax și a elevului său Tisias.....	87
4.1. Începuturile retoricii judiciare.....	87
4.2. Dilema lui Corax.....	88
5. Contribuția sofistilor.....	88

5.1. Sofiștii și lecțiile lor	88
5.2. Protagoras	89
5.3. Gorgias	90
5.4. Prodicos.....	92
5.5. Critica învățaturii sofiștilor	93
6. Contribuția lui Platon	94
6.1. Elementele definitorii privind viața și opera lui Platon	94
6.2. Atitudinea lui Platon față de retorică	96
7. Contribuția lui Aristotel.....	98
7.1. Repere ale activității și operei lui Aristotel	98
7.2. Retorica lui Aristotel.....	100
7.3. Citate celebre	102
8. Contribuția lui Demostene.....	102
8.1. Date biografice	102
8.2. Demostene – mare orator	103
8.3. Discursuri politice.....	104
8.4. Discursuri juridice	107
CAPITOLUL VI. ORATORIA ÎN ROMA ANTICĂ	110
1. Preluarea culturii grecești	110
2. Cicero	110
2.1. Informații biografice.....	110
2.2. Cicero – avocat	112
2.3. Cicero – om politic	115
2.4. Cicero – despre elocvență și orator	122
3. Oratoria post-ciceroneană.....	125
4. Marcus Tullius Quintilianus	127
4.1. Date biografice	127
4.2. Quintilian – avocat	128
4.3. Quintilian – profesor de retorică	129
4.4. Institutio oratoria (prezentare generală)	129
4.5. Institutio oratoria (fragmente).....	131
PARTEA A TREIA. ORATORIA LA ROMÂNI	145
CAPITOLUL VII. ÎNCEPUTURI	147
1. Preliminarii.....	147
2. Învățământul retoric.....	150

3. Manuale de retorică	152
3.1. Ioan Molnar Piuariu: Retorica, adică învățătura și întocmirea frumoasei cuvântări	152
3.2. Simeon Marcovici. Curs de retorică.....	154
3.3. Dimitrie Gusti: Retorică pentru tinerimea studioasă	157
4. Oratori	157
4.1. Antim Ivireanu – primul orator modern	157
4.2. Oratori – pedagogi.....	161
4.3. Oratorii pașoptiști și ai Unirii de la 1859	162
4.4. Titu Maiorescu.....	165
CAPITOLUL VIII. MARI CLASICI AI ORATORIEI ROMÂNEȘTI	170
1. O posibilă selecție	170
2. Mihail Kogălniceanu.....	171
2.1. Date biografice	171
2.2. Mihail Kogălniceanu – om politic.....	173
2.3. Mihail Kogălniceanu – avocat.....	174
2.4. Oratoria lui Mihail Kogălniceanu	175
2.5. Discurs la alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca Domn al Moldovei	176
2.6. Discurs în Comisia Centrală pentru fixarea Capitalei Principatelor Unite la București	177
2.7. Discursul – odă referitor la femei.....	179
3. Barbu Ștefănescu Delavrancea.....	180
3.1. Date biografice	180
3.2. Delavrancea – scriitor	181
3.3. Delavrancea – mare orator	181
3.4. Delavrancea – om politic.....	182
3.5. Pledoaria avocatului Delavrancea în procesul arhitectului Socolescu (Selecții)	184
4. Nicolae Titulescu.....	194
4.1. Date biografice	194
4.2. Nicolae Titulescu – eminent jurist	196
4.3. Nicolae Titulescu – politician și diplomat.....	198
4.4. Nicolae Titulescu – mare orator	200
4.5. Contribuții în soluționarea procesului optanților unguri.....	202
4.6. Poziția României față de evenimentele din Balcani (1912-1913).....	203
5. Alți avocați.....	207
5.1. Constantin Dissescu (1854-1932).....	207

5.2. Take Ionescu (1858-1922)	208
5.3. Sigmund Rosenthal (1872-1946)	208
5.4. Istrate Micescu (1881-1951)	209
5.5. Mihail Paleologu (1886-1956)	210
5.6. Hurmuz Aznavorian (1888-1961)	211
5.7. Vintilă Dongoroz (1893-1983)	211
5.8. Ionel Teodoreanu (1897-1954)	213
6. Pledoarii de azi	216
6.1. Considerații preliminare	216
6.2. Pledoaria „Un proces cu două victime și nici un vinovat!”	217
6.3. Concluzii formulate în scris și susținute oral în fața primei instanțe	226
6.5. Concluzii susținute în fața Curții de Apel într-un dosar penal privind infrațiunea de omor	259
6.6. Pledoarie rostită în fața primei instanțe.....	276
6.7. Admisibilitatea probei cu martori	279
 PARTEA A PATRA. ESENȚA ORATORIEI.....	283
 CAPITOLUL IX. DISCURSUL	285
1. Noțiuni	285
2. Clasificări	285
3. Structura discursului	288
4. Pregătirea discursului.....	295
5. Stilul și figurile de stil în discurs	297
5.1. Stilul și calitățile sale	297
5.2. Figurile de stil și importanța lor.....	301
6. Pledoaria – discursul judiciar al avocaților	307
6.1 Reguli generale	307
6.2. Concluziile orale	316
7. Aspecte ale discursului politic.....	317
8. Conciziunea discursului.....	321
9. Discursul, citit sau necitit?.....	323
 CAPITOLUL X. AVOCAȚII	325
1. Preliminarii.....	325
2. Avocatura în trecutul României	326
3. Eminescu și avocatura.....	326
4. Femeile și avocatura	328

5. Avocatul în perioada comunistă.....	329
6. Caracteristici ale profesiei de avocat.....	331
7. Misiunea avocatului.....	332
8. Avocatul de vocație.....	335
9. Exigențe ale profesiei de avocat.....	337
9.1. Calități și defecte.....	337
9.2. Corectitudinea avocatului.....	339
9.3. Scrisul și vorbitul.....	340
9.4. Convingerea judecătorului – scopul avocatului.....	342
10. Avocații și magistrații.....	343
11. Judecători în... pamflete.....	346
11.1 Judecătorul ignorant.....	346
11.2. Judecătorul indolent.....	347
11.3. Judecătorul perfid.....	348
11.4. Recomandări și două epigrame (pentru magistrați).....	349
12. Avocații și politica.....	349
13. Răutăți și gânduri bune despre avocați.....	351
14. Avocați în epigrame.....	355
15. Pășania avocatului decedat, ajuns fraudulos în Rai.....	358
CAPITOLUL XI. POLITICIENII.....	360
1. Precizări terminologice.....	360
2. Părerii despre politică și politicieni – istorie și actualitate.....	360
3. Alte critici (actuale).....	379
4. Din ideile lui Confucius despre guvernare.....	380
5. Importanța și responsabilitatea alegătorilor.....	382
6. Alte paradoxuri ale democrației.....	392
7. Caracterizări și „ziceri” ale unor politicieni contemporani.....	392
7.1. Considerații preliminare.....	392
7.2. Ion Iliescu.....	393
7.3. Emil Constantinescu.....	394
7.4. Traian Băsescu.....	396
7.5. Klaus Iohannis.....	402
7.6. Florin-Vasile Cîțu.....	407
7.7. Ludovic Orban.....	409
7.8. Monica Cristina Anisie.....	409
7.9. Concluzii.....	410

CAPITOLUL XII. PLASTICA ORATORICĂ.....	413
1. Explicații	413
2. Însemnătatea limbajului gestual	413
3. Fizionomia	414
4. Zâmbetul	416
5. Râsul	417
6. Umorel	420
6.1. Definiții	420
6.2. Gluma	421
6.3. Ironia	422
7. Măinile	423
8. Armonia gesturilor	424
9. Vocea	425
9.1. Importanță	425
9.2. Caracteristicile vocii	426
10. Dicția sau pronunția.....	428
11. Ticurile verbale.....	429
12. Tracul	429
13. Relația orator – auditoriu	430
14. Fizicul oratorului	432
15. Îmbrăcămintea oratorului	433
16. Roba avocatului.....	434
PARTEA A CINCEA. PROCESE CELEBRE.....	435
CAPITOLUL XIII. PROCESUL LUI SOCRATE.....	437
1. Omul.....	437
2. Învățătura lui <i>Socrate</i>	438
3. Judecata	439
3.1. Acuzațiile.....	439
3.2. Tribunalul și procedura judiciară	441
3.3 Apărarea	442
3.4. Comentarii privind apărarea	456
3.5. Verdictul	456
3.6. Ultimul cuvânt	457
4. Concluzii	459
5. „Rejudecarea” procesului.....	459

CAPITOLUL XIV. PROCESUL LUI IISUS	460
1. O personalitate de excepție	460
2. Demersuri anterioare arestării lui Iisus întreprinse de Pilat.....	461
3. Impresia soției lui Pilat produsă la vederea lui Iisus și discuția avută cu soțul ei	462
4. Intrarea în Templu	463
5. Trădarea lui Iuda	464
6. Ancheta și judecata lui Iisus de către autoritățile iudaice	465
7. Judecata lui Pilat	468
8. Hotărârea de condamnare.....	469
9. Revizuirea procesului.....	470
CAPITOLUL XV. PROCESELE IOANEI D'ARC.....	472
1. Ioana D'Arc – eroină a Franței	472
2. Războiul de 100 de Ani.....	473
3. Inchiziția – instituție de tristă amintire a Bisericii catolice.....	474
4. Tribunalul inchizitorial	475
5. Procesul de condamnare	476
5.1. Conținut.....	476
5.2. Ordonanța de deschidere a procesului	476
5.3. Procesul pregătitor	477
5.4. Procesul ordinar	481
5.5. Muștrarea înainte de pronunțarea sentinței	482
5.6. Sentința	486
6. Procesul de recădere în erezie.....	486
7. Interesul condamnării Ioanei – compromiterea regelui Franței.....	487
8. Procesul de reabilitare.....	488
8.1. Începuturi	488
8.2. Rejudecarea	490
8.3. Sentința	490
9. O constatare	491
CAPITOLUL XVI. PROCESUL CARAGIALE – CAION	493
1. Ion Luca Caragiale – cel mai important dramaturg	493
2. Caion	494
3. Ironia publicistului Caragiale declanșează ura lui Caion?	494
4. Caion acuză de plagiat	495
5. Rezumatul dramei Năpasta.....	495

6. Reacția lui Caragiale: se adresează justiției.....	496
7. Ecouri în presă și luări de poziții. Noi acuzații	497
8. Desfășurarea procesului.....	498
9. Pledoaria lui Delavrancea	499
10. Hotărârea instanței.....	514
11. Rejudecarea procesului	514
12. Alte răutăți ale lui Caion.....	515
13. Restabilirea adevărului.....	517
CAPITOLUL XVII. PROCESUL LUI CEAUȘESCU – PREȘEDINTELE ROMÂNIEI PÂNĂ ÎN DECEMBRIE 1989	519
1. Nicolae Ceaușescu – conducător și „fiu iubit al poporului român”	519
2. Contextul internațional care a cauzat înlăturarea regimului Ceaușescu.....	521
3. Începutul... sfârșitului.....	524
4. Diversiunea.....	525
5. Organizarea judecății	529
6. Transcriptul procesului.....	530
7. Execuția.....	546
8. Comunicatul Consiliului Frontului Salvării Naționale	546
9. Rejudecarea procesului	547
10. Regrete târzii ... și comentarii.....	548
11. De ce a fost omorât Ceaușescu – o opinie	550
12. Reevaluări	555
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	557